

SELENOL

Datum vydání: 18.05.2012

Datum revize:

1. IDENTIFIKACE LÁTKY / SMĚSI A SPOLEČNOSTI / PODNIKU

1.1 Identifikátor výrobku:

Selenol

Identifikační číslo: nemá

Číslo CAS: nemá

Číslo ES (EINECS): nemá

Název podle registrace: jedná se o směs

Registrační číslo: jedná se o směs

Další názvy látky nebo směsi: vodný roztok seleničitanu sodného

1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití:

Určená použití látky nebo směsi:

Pomocný přípravek obsahující selen. Používá se pro obohacení plodin selenem, který patří mezi důležité stopové prvky a je významným antioxidantem.

Nedoporučená použití látky nebo směsi:

Nejsou známa.

1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu:

Výrobce

Jméno nebo obchodní jméno: **Lovochemie, a.s.**

Místo podnikání nebo sídlo: **Lovosice, Tereziánská 57**

Identifikační číslo (IČO): 49100262

E-mail: info@lovochemie.cz

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace:

Telefon: +420 416 563 368

Fax: +420 416 562 253

podnikový dispečink 416 563 441, 736 507 221

Centrum Ministerstva zdravotnictví

Toxikologické informační středisko (TIS) Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2;

telefon (24 hodin/den) 224 91 92 93; 224 91 54 02; 2/24 91 45 75; 224971111

2. IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

2.1 Klasifikace látky nebo směsi:

Xn; R 22 – Zdraví škodlivý při požití.

SELENOL

2.2 Prvky označení:

Xn - zdraví škodlivý

Standardní věty o nebezpečnosti:

R 22 – Zdraví škodlivý při požití.

Pokyny pro bezpečné zacházení:

S 28 - Při styku s kůží okamžitě omyjte velkým množstvím vody.

S 36/37 - Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice.

S 45 - V případě nehody, nebo necítíte-li se dobře, okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc (je-li možno, ukažte toto označení).

S 61 - Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Viz speciální pokyny nebo bezpečnostní listy.

2.3 Další nebezpečnost:

Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka při používání látky nebo směsi:

Při požití může způsobit nevolnosti, zvracení a bolesti žaludku. Otrava selenem se projeví česnekovým dechem. Vliv na zdraví může mít už požití 5 ml Selenolu.

Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání látky nebo směsi:

Nesmí znečistit vodní zdroje včetně povrchových vod dle zákona č. 254/2001 Sb. a podle tohoto zákona s ním musí být takto nakládáno.

Nejzávažnější nepříznivé fyzikálně-chemické účinky při používání látky nebo směsi:

Nejsou známé.

3. SLOŽENÍ / INFORMACE O SLOŽKÁCH

3.2 Směsi:

Seleničitan sodný Na_2SeO_3

Obsah: < 1 %

Identifikační číslo: 034-003-00-3

Číslo CAS: 10102-18-8

Číslo ES (EINECS): 233-267-9

Název podle registrace:

Registrační číslo:

Klasifikace podle 67/548/EHS:

T+; R28

T; R23

R31

R43

N; R51-53

Klasifikace podle 1272/2008:

Acute Tox. 2; H300

Acute Tox. 3; H331

Skin Sens. 1; H317

Aquatic Chronic 2; H411

SELENOL

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

4.1 Popis první pomoci:

Projevují-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybností vyhledejte vždy lékařskou pomoc a předejte mu informace uvedené v tomto bezpečnostním listu.

Při nadýchání:

Přerušit práci a přejít na čerstvý vzduch.

Při styku s kůží:

Odstraňte zasažený oděv, rychle opláchněte dostatečným množstvím vody. Později důkladně, ale bez velkého mechanického dráždění, omyjte vodou a mýdlem.

Při zasažení očí:

Vyplachujte minimálně 15 minut proudem čisté vody, nenechávejte postiženého zavřít oči. Nosí-li postižený kontaktní čočky, před promýváním je odstraňte. Vyhledejte očního lékaře.

Při požití:

Vypláchnout ústa čistou vodou, vypít malé množství vody (cca 0,2 l). Nikdy nevyvolávejte zvracení. Neprodleně vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte obal směsi nebo etiketu.

SELENOL

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky:
Při požití může způsobit nevolnosti, zvracení a bolesti žaludku. Otrava selenem se projeví česnekovým dechem. Vliv na zdraví může mít už požití 5 ml Selenolu.

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření:
Při požití vyhledejte lékařskou pomoc.

5. OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

5.1 Hasiva:

Vhodná hasiva:

Není látkou požárně nebezpečnou ani výbušnou a proto hasební opatření zaměřit na okolí požáru.

Nevhodná hasiva:

Nejsou známy.

5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi:
Při zahřívání nebo požáru se může uvolňovat toxický plyn.

5.3 Pokyny pro hasiče:
Vyhnout se vdechování produktů hoření.

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU

6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy:
Použijte vhodný ochranný oděv a v případě vzniku aerosolu použijte ochranu dýchacích orgánů.

6.2 Opatření na ochranu životního prostředí:
Vyčistěte kontaminovaný prostor, zabraňte kontaminaci podzemních a povrchových vod.

6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění:
Při úniku použijte vhodný sorbent.

6.4 Odkaz na jiné oddíly:
Požadavky na ochranné prostředky jsou uvedeny v oddíle 8.
Pokyny pro odstraňování jsou uvedeny v oddíle 8.

7. ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ

7.1 Opatření pro bezpečné zacházení:
Při manipulaci dodržujte zásady osobní hygieny, minimalizujte kontakt s pokožkou, nejezte, nepijte, nekuřte.

SELENOL

- 7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí:**
Přepravuje se v plastových obalech, cisternách nebo v IBC kontejnerech. Používejte pouze originální obaly. Zabraňte styku s kyselinami a oxidačními činidly.
- 7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití:**
Kapalné hnojivo obsahující selen. Používá se pro obohacení plodin selenem, který patří mezi důležité stopové prvky a je významným antioxidantem.

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

- 8.1 Kontrolní parametry:**
PEL / NPK-P pro seleničitan sodný: 0,1 / 0,2 mg/m³

PEL – přípustný expoziční limit chemické látky v ovzduší, NPK – P – nejvyšší přípustná koncentrace chemické látky v ovzduší (tyto koncentrační limity jsou uvedeny v Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.)
- 8.2 Omezování expozice:**
Zajistěte dostatečné větrání.
- Ochrana dýchacích orgánů:**
Při vzniku aerosolu použijte respirátor. Při běžném způsobu použití ochrana není nutná.
- Ochrana očí:**
ochranné brýle nebo obličejový štít
- Ochrana rukou:**
ochranné pracovní rukavice
- Ochrana celého těla:**
vhodný ochranný pracovní oděv, ochranná pracovní obuv
- Další údaje včetně všeobecných hygienických opatření:**
Při práci nejíst, nepít a nekouřit. Po práci si umýt ruce teplou vodou a mýdlem. Ošetřit pokožku vhodnými reparačními prostředky.

9. FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

- 9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech:**
Skupenství při 20°C a 101,3 kPa: kapalné
Barva: bezbarvý čirý roztok
Zápach: bez zápachu
Prahová hodnota zápachu: bez zápachu
Hodnota pH při 20°C: 9,8
Teplota tání při 101,3 kPa: -0,3°C
Teplota varu při 101,3 kPa: 100,2°C
Bod vzplanutí: není hořlavina
Hořlavost: nehořlavá
Meze výbušnosti: není látkou výbušnou
Tlak par při 20°C: nestanoveno
Hustota par: nestanovena
Hustota při 20°C: 1010 kg/m³
Rozpustnost ve vodě: rozpustné
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda: nestanoven
Teplota samovznícení: není hořlavina
Teplota rozkladu: nestanovena

SELENOL

Viskozita při 20°C: nestanovena
Výbušné vlastnosti: nemá
Oxidační vlastnosti: nestanoveno

9.2 Další informace

Směs není rozpustná v tucích.

10. STÁLOST A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita:

Za normálních podmínek se jedná o stabilní směs.

10.2 Chemická stabilita:

Za normálních podmínek se jedná o stabilní směs.

10.3 Možnost nebezpečných reakcí:

Reaguje se silnými kyselinami.

10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit:

prudké zahřívání

10.5 Neslučitelné materiály:

silná redukční činidla, silné kyseliny, kovy

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu:

oxidy sodíku a selenu

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

11.1 Informace o toxikologických účincích:

Akutní toxicita: seleničitan sodný
LD50: 5 mg/kg (krysa)

Zkušenosti z působení na člověka:

U citlivých osob se můžou projevit dráždivé účinky na sliznice. Selen působí jako enzymový toxin již v malých dávkách, má velmi úzkou hranici mezi doporučeným denním množstvím a toxickou dávkou. Při otravě selenem se dech projevuje typickým česnekovým zápachem. Má toxický vliv na játra, ledviny, mocové ústrojí, gastrointestinální ústrojí, slezinu, kostní dren, srdce, nervy.

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE

12.1 Toxicita: seleničitan sodný

LC50, 96 hod., ryby (mg.l-1): 4,5 -12,0 (Cyprinodon vsriegatus)

EC50, 48 hod., dafnie (mg.l-1): 7,9 (Daphnia magna)

IC50, 72 hod., rasy (mg.l-1): není k dispozici

12.2 Perzistence a rozložitelnost:

Pro anorganické látky se neuvádí.

12.3 Bioakumulační potenciál:

Studie nebyla provedena. Jedná se o látku dobře rozpustnou ve vodě. Nepředpokládá se bioakumulace.

12.4 Mobilita v půdě:

SELENOL

nestanoveno

12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB:

Není látkou PBT a vPvB.

12.6 Jiné nepříznivé účinky

toxický pro vodní organismy s dlouhodobými účinky

13. POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

13.1 Metody nakládání s odpady:

Zbytky směsi stejně jako oplachové vody nesmí být vypouštěny do půdy, veřejné kanalizace ani do blízkosti vodních zdrojů a vodotečí. Při úniku použijte vhodný sorbent a odstraňte prostřednictvím specializované firmy v souladu s platnými předpisy.

Způsoby zneškodňování kontaminovaného obalu:

Zpětný odběr vyprázdněných PE obalů zajišťuje firma EKO-KOM, a.s., Praha, vyčištěné PE obaly jsou recyklovatelné.

Další údaje:

Odstraňování musí probíhat v souladu s platnou legislativou.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU

Pozemní přeprava (ADR/RID):

Nepodléhá ADR.

14.1 Číslo OSN: nemá

14.2 Příslušný název OSN pro zásilku: nemá

14.3 Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu: nestanoveno

14.4 Obalová skupina: nestanoveno

14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí:

Nesmí znečistit vodní zdroje včetně povrchových vod dle zákona č. 254/2001 Sb. a podle tohoto zákona s ním musí být takto nakládáno.

14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele:

Není potřeba dodržovat zvláštní opatření.

15. INFORMACE O PRÁVNÍCH PŘEDPISECH

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi:

Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích, ve znění pozdějších předpisů
Nařízení vlády č. 361/2007, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách ve znění pozdějších předpisů

Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)

Směrnice Rady č. 67/548/EHS o sblížení zákonů, jiných právních předpisů a administrativních opatření o klasifikaci, balení a značení nebezpečných látek

SELENOL

Směrnice Rady č. 1999/45/ES sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných přípravků

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 (CLP)

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti:

Pro látky nebyla vytvořena zpráva o chemické bezpečnosti (chemical safety report - CSR).

16. DALŠÍ INFORMACE

Byla vytvořena kompletně nová podoba bezpečnostního listu v souladu s nařízením ES č. 453/2010. Údaje byly čerpány z bezpečnostních listů, literatury, databáze MedisAlarm a ze zkušeností člověka. Obsahuje údaje, které jsou potřebné k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Tyto údaje nenahrazují jakostní specifikaci a nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti tohoto výrobku pro konkrétní aplikaci. Uvedené znalosti odpovídají současnému stavu znalostí a zkušeností a jsou v souladu s našimi platnými předpisy. Za dodržování regionálních platných předpisů odpovídá uživatel.

Vypracoval: Josef Šklíba, OŽP Lovochemie, a.s.